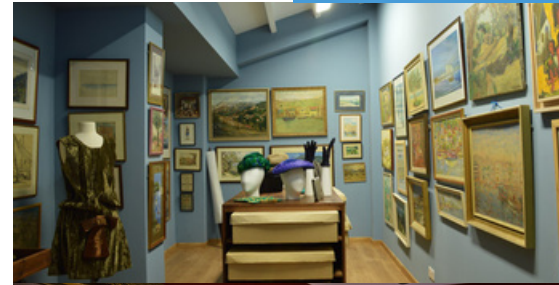

Ας γιορτάσουμε τα μουσεία!

Το Κέντρο Εικαστικών Τεχνών και Έρευνας (CVAR) με αφορμή τη Διεθνή Ημέρα Μουσείων, προτείνει στους/στις εκπαιδευτικούς να αφιερώσουν λίγο χρόνο με τους μαθητές και τις μαθήτριά τους, για να τιμήσουν την μέρα αυτή. Για τον σκοπό αυτό έχουν ετοιμαστεί από το CVAR δύο ψηφιακές περιηγήσεις (virtual tours) με τίτλο «Η ζωή σε ένα μουσείο» (18/5) και «Ιστορίες βγαλμένες από ενδύματα» (25/5). Ο παρών οδηγός περιλαμβάνει βασικές οδηγίες χρήσης για τις περιηγήσεις και κάποιες εκπαιδευτικές προτάσεις/σχέδια μαθήματος για αξιοποίηση των ψηφιακών περιηγήσεων στην τάξη.

Τι είναι όμως η Διεθνής Ημέρα Μουσείων και γιατί είναι σημαντική; Ως Διεθνής Ημέρα Μουσείων (International Museum Day) έχει ορισθεί από το Διεθνές Συμβούλιο Μουσείων (ICOM) η 18η Μαΐου, στην προσπάθειά του να αναδείξει τον ρόλο των μουσείων στη σύγχρονη κοινωνία. Το μήνυμα αυτής της ιδιαίτερης μέρας είναι να γίνουν τα μουσεία φορείς πολιτισμικών ανταλλαγών “με σκοπό την ενίσχυση της μόρφωσης, την προώθηση της αμοιβαίας κατανόησης, την ειρήνη και τη συνεργασία μεταξύ των λαών”. Κάθε χρόνο, παράλληλα με το γενικότερο μήνυμα του εορτασμού, η μέρα τιμάται με ένα ειδικό θέμα που συνδέεται με τα μουσεία και το ρόλο τους στη σύγχρονη κοινωνία. Με βάση το ειδικό θέμα κάθε χρόνο μουσεία και πολιτιστικοί οργανισμοί σε όλες τις χώρες-μέλη του ICOM διοργανώνουν ομιλίες, εκθέσεις, συναντήσεις, ξεναγήσεις, εργαστήρια και άλλες εκδηλώσεις για να προσελκύσουν και να εμπλέξουν το κοινό.

Εξαιτίας των ιδιαίτερων συνθηκών εν μέσω πανδημίας και αυτή τη χρονιά, οι περισσότερες δράσεις των μουσείων θα πραγματοποιηθούν διαδικτυακά. Η δράση «Ας γιορτάσουμε τα μουσεία!» είναι ένας από τους τρόπους που επέλεξε το CVAR να τιμήσει τη σημαντική αυτή μέρα.

Οδηγίες ψηφιακών περιηγήσεων

1.Κάντε κλικ στον παρακάτω σύνδεσμο και επιλέξτε την εικονική περιήγηση που θέλετε "Η ζωή σε ένα μουσείο" και "Ιστορίες βγαλμένες από ενδύματα":

cvar.severis.org/el/explore/virtual-tours/

2.Μετακινήστε με το «ποντίκι» την πανοραμική εικόνα προς οποιαδήποτε κατεύθυνση.

3.Κάντε κλικ στις άσπρες κουκκίδες για να περιηγηθείτε στο δωμάτιο.

4.Κάντε κλικ στα σημεία για να λάβετε πληροφορίες.

Ψηφιακή περιήγηση Α: «Η ζωή σε ένα μουσείο»

Τι συμβαίνει άραγε στα παρασκήνια ενός μουσείου; Πώς δημιουργούνται οι μουσειακές συλλογές; Πώς στήνονται οι μουσειακές εκθέσεις; Η ζωή σε ένα μουσείο, είτε μεγάλο είτε μικρό, είναι ένας ολόκληρος μικρόκοσμος και πολλοί άνθρωποι δουλεύουν σε αυτό, ώστε να διασφαλίσουν την εύρυθμη λειτουργία του, αλλά και να διαφυλάξουν τον ρόλο και τον σκοπό της ύπαρξής του.

Η ψηφιακή περιήγηση «Η ζωή σε ένα μουσείο» είναι μια εισαγωγή στον κόσμο των μουσείων σε σχέση με τις διάφορες μουσειολογικές και μουσειογραφικές δραστηριότητες που πραγματοποιούνται καθημερινά στους χώρους του. Είναι επίσης ένα χρήσιμο εργαλείο για τους εκπαιδευτικούς, αλλά και για οποιονδήποτε ενδιαφέρεται να μάθει για τις διαδικασίες που ακολουθούνται πίσω από τις κλειστές πόρτες ενός μουσείου.

Στόχοι της περιήγησης είναι:

- Να αναγνωριστούν οι διάφορες διαδικασίες και τα στάδια που απαιτούνται για τη δημιουργία ενός μουσείου ή το στήσιμο μίας έκθεσης.
- Να επαναπροσδιοριστεί και να εκτιμηθεί ο ρόλος των μουσείων και η σημασία τους για τη διαφύλαξη της πολιτιστικής κληρονομιάς.
- Να είναι σε θέση να ταυτοποιηθούν σε ένα μουσειακό χώρο τα διάφορα στοιχεία που είναι απαραίτητα για τη λειτουργία του.
- Να λειτουργήσει ως πηγή έμπνευσης για τη δημιουργία μουσειακών πρότζεκτ ως συνέχεια της περιήγησης.

Το εργαλείο μπορεί να αξιοποιηθεί για τον εορτασμό της Διεθνούς Ημέρας Μουσείων, αλλά και σε δραστηριότητες προετοιμασίας πριν από οποιαδήποτε μουσειακή επίσκεψη. Παρακάτω θα βρείτε μία πρόταση για αξιοποίηση της περιήγησης στην τάξη.

- Σχέδιο μαθήματος: "Μικροί μουσειολόγοι"

Περιγραφή: Ένα κουτί γεμάτο παλιά αντικείμενα γίνεται αφορμή να γνωρίσουν τα παιδιά τον κύκλο της ζωής των αντικειμένων και να σκεφτούν πώς θα ήταν το ιδανικό μουσείο για αυτά.

Διάρκεια: 40'

Πορεία δραστηριοτήτων:

Αφόρμηση: Ο/Η εκπαιδευτικός εμφανίζει ένα μπαούλο/κουτί με διάφορα αντικείμενα και λέει στα παιδιά ότι το βρήκε στην αποθήκη του σπιτιού του. Ζητά από τα παιδιά βοήθεια γιατί δεν ξέρει τι να κάνει με αυτά τα αντικείμενα.

Δραστηριότητα 1: Εξερευνώντας το παλιό μπαούλο

-Ο/Η εκπαιδευτικός βγάζει τα αντικείμενα ένα ένα και τα τοποθετεί σε ένα τραπέζι. Πρόκειται για παλιά και πιο σύγχρονα αντικείμενα. Για κάθε ένα από τα αντικείμενα γίνεται συζήτηση σχετικά με το τι θα μπορούσε να κάνει με αυτό. Ο/Η εκπαιδευτικός καταγράφει τις απαντήσεις στον πίνακα. (Πιθανές απαντήσεις: να το χρησιμοποιήσει, να το ανακυκλώσει, να το πετάξει, να το χαρίσει σε κάποιον άλλο, να το χαρίσει σε ένα φιλανθρωπικό ίδρυμα, να το πουλήσει, να το αφήσει στο κουτί, να το δωρίσει σε ένα μουσείο) - εάν δεν αναφερθεί το μουσείο στις πιθανές λύσεις, τότε ο/η εκπαιδευτικός καθοδηγεί τα παιδιά προς αυτή την κατεύθυνση είτε προβάλλοντας φωτογραφίες με τα συγκεκριμένα αντικείμενα ως εκθέματα είτε μέσω συζήτησης.

- Ο/Η εκπαιδευτικός θέτει το ερώτημα: Εάν αποφασίσω να δωρίσω τα αντικείμενα αυτά σε ένα μουσείο, τι είδους μουσείου θα ήταν αυτό; Εσείς παιδιά ποια μουσεία έχετε επισκεφθεί;

Αφού γίνει μία συζήτηση για τα είδη των μουσείων και αυτά που έχουν επισκεφθεί τα παιδιά, ο/η εκπαιδευτικός επιλέγει ένα από τα αντικείμενα και λέει ότι αυτό θα ήθελε να το δωρίσει στο μουσείο και θέτει το ερώτημα: Τι νομίζετε ότι θα συμβεί όταν το αντικείμενο φτάσει στο μουσείο; (Ποιος θα το παραλάβει, τι θα κάνει με αυτό;)

Δραστηριότητα 2: Ψηφιακή περιήγηση

- Ο/Η εκπαιδευτικός αναφέρεται στα άτομα που εργάζονται σε ένα μουσείο, ανάμεσα στα οποία και ο/η μουσειολόγος. Έπειτα μαζί με τα παιδιά επισκέπτεται την ιστοσελίδα του CVAR και ακολουθούν την ψηφιακή περιήγηση «Η ζωή σε ένα μουσείο» περπατώντας νοητά σε έναν από τους ορόφους του μουσείου. Για την δραστηριότητα αυτή ο/η εκπαιδευτικός επιλέγει να κάνει κλικ στα σημεία της περιήγησης που σχετίζονται με τον κύκλο ζωής ενός αντικειμένου: απόκτηση από το μουσείο, συντήρηση, καταλογογράφηση, έρευνα, προετοιμασία για έκθεση, δημιουργία συνδέσεων, πινακίδων ή αποθήκευση.

cvar.severis.org/el/explore/virtual-tours/

Δραστηριότητα 3: Μικροί μουσειολόγοι

- Ο/Η εκπαιδευτικός αναφέρει στα παιδιά ότι όλα τα αντικείμενα του κουτιού είναι εν δυνάμει μουσειακά αφού θα μπορούσαμε να τα βρούμε σε κάποια μουσεία του κόσμου. Τα παιδιά χωρίζονται σε ομάδες και κάθε ομάδα αναλαμβάνει να καταγράψει ένα από τα αντικείμενα ως μουσειακό συμπληρώνοντας το έντυπο "Δελτίο Ταυτότητας Αντικειμένου".

- Ο/Η εκπαιδευτικός εξηγεί στα παιδιά πως ο ρόλος ενός μουσείου δεν είναι μόνο να συλλέγουν, να προστατεύουν και να εκθέτουν αντικείμενα, αλλά πρέπει να έχουν ένα ενεργό ρόλο στην κοινωνία διοργανώνοντας εκδηλώσεις, εκπαιδευτικά προγράμματα και δράσεις που θα προσελκύουν το κοινό να τα επισκεφθεί και που θα συνδράμουν σε βασικά θέματα όπως η προστασία του περιβάλλοντος κλπ.

Δραστηριότητα 4: Το δικό μου μουσείο

- Με βάση την προηγούμενη συζήτηση ο/η εκπαιδευτικός θέτει το ερώτημα στα παιδιά τι θα τα έλκυε για να επισκεφθούν ένα μουσείο, ή εναλλακτικά πώς φαντάζονται το ιδανικό μουσείο. Το ερώτημα μπορεί να απαντηθεί μέσω της δημιουργικής γραφής ή μέσα από ένα εικαστικό έργο.

Ψηφιακή περιήγηση Β: «Ιστορίες βγαλμένες από ενδύματα»

Τι σχέση μπορεί να έχουν ένας Βρετανός στρατηγός, μία Αρμένισσα κυρία, ένας Ευρωπαίος πρόξενος και δύο ζεύγη Ελληνοκύπριων και Τουρκοκύπριων χωρικών; Πρόκειται για προσωπικότητες που θα συναντούσε κανείς στην Κύπρο αν ταξίδευε κάποιες δεκαετίες πίσω στον χρόνο.

Το Κέντρο Εικαστικών Τεχνών και Έρευνας διαθέτει μία μεγάλη συλλογή ενδυμασιών από τον 18ο μέχρι και τον 20ο αιώνα. Στην ψηφιακή αυτή περιήγηση οι κούκλες του μουσείου 'ζωντανεύουν' και αφηγούνται την ιστορία τους αποκαλύπτοντας πληροφορίες για τα ενδύματά τους.

Στόχοι της περιήγησης είναι:

- Να αναδειχθεί μία σημαντική περίοδος της κυπριακής ιστορίας μέσα από τα ενδύματα και τις αφηγήσεις των ιδιοκτητών τους.
- Να σκιαγραφηθεί και να εκτιμηθεί ο πολυπολιτισμικός χαρακτήρας του νησιού.

- Σχέδιο μαθήματος: "Μες το μουσείο"

Περιγραφή: Ένα φόρεμα του 19ου αιώνα γίνεται αφορμή να σκεφτούν τα παιδιά τι ιστορίες μπορεί να κρύβονται πίσω από αυτό και γιατί είναι σημαντικά τα μουσεία.

Διάρκεια: 40'

Πορεία δραστηριοτήτων:

Αφόρμηση: Ο/Η εκπαιδευτικός προβάλλει τη φωτογραφία ενός ενδύματος του 19ου αιώνα από τη συλλογή του CVAR και θέτει το ερώτημα στα παιδιά για το τι μπορεί να είναι αυτό το ένδυμα και πού βρίσκεται.

Δραστηριότητα 1: Δελτίο ταυτότητας αντικειμένου

Τα παιδιά χωρίζονται σε ομάδες για να συμπληρώσουν ένα φύλλο εργασίας με στοιχεία για την ταυτότητα του αντικειμένου. Τα παιδιά θα πρέπει να φανταστούν από ποια χώρα και ποια εποχή προέρχεται και να γράψουν μια μικρή παράγραφο σε σχέση με την ιστορία του φορέματος (που φτιάχτηκε, από ποια φορέθηκε κλπ.). Θα παρουσιάσουν τις ικασίες τους στην τάξη. Ο/Η εκπαιδευτικός θα αποκαλύψει την πραγματική ιστορία του ενδύματος και το πώς κατέληξε στο μουσείο.

Δραστηριότητα 2: Ψηφιακή περιήγηση

Ο/Η εκπαιδευτικός θα εξηγήσει στα παιδιά ότι σε ένα μουσείο είναι σημαντικά τα αντικείμενα, αλλά και οι ιστορίες που έχουν να μας διηγηθούν. Θα γνωρίσουν μέσα από την περιήγηση "Ιστορίες βγαλμένες από ενδύματα" τους διάφορους χαρακτήρες του μουσείου που αντιπροσωπεύουν τους ανθρώπους της Κύπρου κατά τον 19ο αιώνα.

cvar.severis.org/el/explore/virtual-tours/

Δραστηριότητα 3: Οι χαρακτήρες ζωντανεύουν στην τάξη

Με βάση τους χαρακτήρες που γνώρισαν στην ψηφιακή περιήγηση, ο/η εκπαιδευτικός χωρίζει τα παιδιά σε ομάδες και τους αναθέτει να γράψουν και να δραματοποιήσουν μικρούς διαλόγους με δύο από τις προσωπικότητες του μουσείου.

Δελτίο Ταυτότητας Αντικειμένου

Μοναδικός αριθμός:

Όνομασία:

Κατηγορία:

Διαστάσεις:

Περιγραφή:

Υλικά:

Τόπος κατασκευής:

Χρονολογία:

Τρόπος απόκτησης:

Στοιχεία για την ιστορία του αντικειμένου:

- Εκπαιδευτική δράση "Μουσείο στην τάξη"

Η δημιουργία ενός μουσείου ή μίας έκθεσης στην τάξη είναι μία δραστηριότητα/πρότζεκτ το οποίο μπορεί να απασχολήσει τη σχολική ομάδα καθ' όλη τη διάρκεια της σχολικής χρονιάς.

Πρόκειται για μία δημιουργική δραστηριότητα κατά την οποία τα παιδιά θα συνεργαστούν, θα συζητήσουν, θα συνεισφέρουν, θα αναλάβουν ρόλους και θα δημιουργήσουν ενώ παράλληλα θα εξοικειωθούν με έννοιες όπως η συλλογή και η έκθεση και παράλληλα με διάφορες λειτουργίες που σχετίζονται με το μουσείο όπως η διαχείριση αντικειμένων, η έρευνα γύρω από αυτά και η έκθεσή τους.

Για τη δραστηριότητα αυτή παραθέτουμε κάποιες κατευθυντήριες γραμμές οργάνωσης και συντονισμού.

Το προσωπικό του CVAR βρίσκεται στη διάθεση παιδιών και εκπαιδευτικών για επιπλέον βοήθεια κατά τη διάρκεια αυτής της δράσης με διαδικτυακές ή δια ζώσης συναντήσεις.

Βήματα για τη δημιουργία μουσείου ή έκθεσης στον σχολικό χώρο

1. Σχεδιασμός και προετοιμασία

Θέματα που θα λυθούν στην ολομέλεια με τον συντονισμό των εκπαιδευτικών. Όλα τα παιδιά να παρακολουθήσουν τις ψηφιακές περιηγήσεις «Η ζωή σε ένα μουσείο» και «Ιστορίες βγαλμένες από ενδύματα»

- Ποιο θα είναι το θέμα του μουσείου ή της έκθεσης;
- Με ποια σχολικά μαθήματα θα συνδέεται;
- Τι είδους εκθέματα θα περιλαμβάνει;
- Πού θα βρείτε τα εκθέματα;
- Σε ποιους θα απευθύνεται;
- Πού και πότε θα γίνει;
- Τι εξοπλισμός θα χρειαστεί;

2. Οργάνωση και επίτευξη

Ανάληψη ρόλων από υποομάδες ανάλογα με τα ενδιαφέροντα και τις ικανότητες του κάθε μέλους

- Διαχωρισμός σε υποομάδες και ανάληψη ρόλων: Επιμέλεια, Στήσιμο, Προώθηση, Δραστηριότητες/Εκδηλώσεις
- Ποιος είναι ο τίτλος της έκθεσης;
- Καταλογογράφηση και δημιουργία λίστας των αντικειμένων που θα συμπεριληφθούν στην έκθεση.

Ομάδα Α: Επιμέλεια

- Η ομάδα αυτή θα πρέπει να αναλάβει:
- να συλλέξει τα αντικείμενα για το μουσείο/έκθεση
  - να δημιουργήσει έναν κατάλογο με πληροφορίες για όλα τα αντικείμενα
  - να δημιουργήσει συνδέσεις ανάμεσα στα αντικείμενα και να σκεφτεί πώς θα τοποθετηθούν στον χώρο
  - να επικοινωνήσει με το μουσείο CVAR για καθοδήγηση και συμβουλές
  - να γράψει εισαγωγικά κείμενα και καρτέλες για το κάθε αντικείμενο

Ομάδα Β: Στήσιμο

Η ομάδα αυτή θα πρέπει να αναλάβει:

- Να πάρει άδεια από τη διεύθυνση του σχολείου για τη δράση αυτή (επιστολή)
- Να βρει χώρο για την έκθεση και διαθέσιμες ημερομηνίες
- Να βρει τα απαραίτητα εργαλεία και βοηθήματα για την τοποθέτηση των αντικειμένων (πινακίδες, τραπέζια κλπ.)

Ομάδα Γ: Προώθηση

Η ομάδα αυτή θα πρέπει να αναλάβει:

- Να διαφημίσει την έκθεση για να προσελκύσει επισκέπτες
- Να δημιουργήσει έντυπο και ηλεκτρονικό υλικό π.χ. προσκλήσεις, αφίσες

Ομάδα Δ: Δραστηριότητες/ Εκδηλώσεις

Η ομάδα αυτή θα πρέπει να αναλάβει:

- Να οργανώσει τα εγκαίνια της έκθεσης
- Να οργανώσει δραστηριότητες σε σχέση με την έκθεση π.χ. ομιλία, συζήτηση, εκπαιδευτικό πρόγραμμα κλπ.

3. Αποτέλεσμα και αξιολόγηση

Μετά την ολοκλήρωση της δράσης, οι συμμετέχοντες θα πρέπει να συναντηθούν για να συζητήσουν τα αποτελέσματα, τυχόν προβλήματα που προέκυψαν και πώς επιλύθηκαν, τι θα έκαναν διαφορετικά την επόμενη φορά κλπ.

Λίγα λόγια για το μουσείο

Οι ψηφιακές περιήγησεις λαμβάνουν χώρα στο Κέντρο Εικαστικών Τεχνών και Έρευνας (CVAR) στην Παλιά Λευκωσία. Το μουσείο αυτό είναι ένας συνδυασμός ιστορικού μουσείου και μουσείου τέχνης. Φιλοξενεί μία μεγάλη συλλογή από πίνακες που απεικονίζουν την Κύπρο από τον 18ο μέχρι και τον 20ο αιώνα. Η πλειοψηφία των έργων ανήκουν σε ταξιδιώτες ζωγράφους, επαγγελματίες αλλά και ερασιτέχνες, οι οποίοι επισκέφθηκαν το νησί για διάφορους λόγους και ζωγράρισαν πράγματα που έβλεπαν γύρω τους και τους έκαναν εντύπωση όπως τοπία, μνημεία και ανθρώπους. Το μουσείο διαθέτει και συλλογές ενθυμημάτων, φωτογραφιών, βιβλίων, καθώς και αρχαιακού υλικού που αντικατοπτρίζουν την ιστορία του νησιού από τον 18ο μέχρι τον 20ο αιώνα. Εκτός από τη διαχείριση των συλλογών του, το μουσείο δραστηριοποιείται σε διάφορους τομείς όπως της έρευνας, της μάθησης και της ψυχαγωγίας.

Στοιχεία επικοινωνίας:
education@severis.org | 22300991/22300994

CVAR.SEVERIS.ORG